

OPĆI PODACI			
IME I PREZIME	Zrinka Barić		
Naziv studija	Poslijediplomski sveučilišni znanstveni doktorski studij „Pedagogija i kultura suvremene škole“		
Matični broj	196		
Odobravanje teme za stjecanje doktorata znanosti (staviti križić u polje)	☒ u okviru doktorskog studija	☐ izvan doktorskog studija	☐ po osnovi znanstvenih dostignuća
Ime i prezime majke i/ili oca	Branka Barić i Branko Barić		
Datum i mjesto rođenja	13. rujna 1986., Osijek		
Adresa	Kapelska 41 a, Osijek		
Telefon/mobilni	031/377-428, 095/8489-439		
e-pošta	zrinkabari7@gmail.com		
ŽIVOTOPIS			
Obrazovanje (od novijega k starijem datumu)	2013. - upisala Poslijediplomski sveučilišni znanstveni doktorski studij „Pedagogija i kultura suvremene škole“ na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku. 2012. - položila stručni ispit za zanimanje učitelja solfeggia. 2011. - diplomirala studij Glazbene pedagogije na Umjetničkoj akademiji Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u ožujku mjesecu 2011. Diplomski rad pod nazivom „Oratorij Izajja“ obranila ocjenom izvrstan.		
Radno iskustvo (od novijega k starijem datumu)	2011. - zaposlena u Umjetničkoj školi Beli Manastir kao učiteljica solfeggia.		
Popis radova	Bobić, D. i Barić, Z. (2013). Oratorij Izajja. Književna revija, časopis za književnost i kulturu, 53 (4), 87-138.		
Popis aktivnih sudjelovanja na kongresima			
NASLOV PREDLOŽENE TEME			
Hrvatski	Pedagoške kompetencije nastavnika teorijskih glazbenih predmeta		
Engleski/njemački (za one koji žele da im se odobri pisanje disertacije na stranom jeziku)	Pedagogical competencies of teachers of theoretical music subjects		
Jezik na kojem će se pisati disertacija	Hrvatski jezik		
OBRAZLOŽENJE TEME			

Sažetak na hrvatskom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)	<p>U nastavi teorijskih glazbenih predmeta uočava se potreba za detaljnijom glazbenom i pedagoškom elaboracijom. Kao što se pokazalo, nastavnici ovih predmeta već dugi niz godina primjenjuju metodiku zasnovanu na zastarjelim konceptima učenja koji ne omogućavaju transfer na relevantna glazbena ponašanja. Stalan rad na razvoju pedagoških i stručnih kompetencija komponenta je koja pruža nastavnicima mogućnost znanstvenog zasnivanja teorijskih glazbenih predmeta i teorijsko prepoznavanje nastavne prakse.</p> <p>U ovom istraživanju pokušat će se utvrditi pedagoške i stručne kompetencije nastavnika teorijskih glazbenih predmeta u osnovnoj i srednjoj glazbenoj školi te pružiti uvid u postojeće praktično izvođenje nastave. Nastojat će se ustanoviti metode, sredstva i oblici rada, organizacija nastave i vođenje nastavnog procesa te ispitati vezu između pedagoških i stručnih kompetencija i praktičnog izvođenja nastave glazbenoteorijskih predmeta. Utvrđivanjem stvarnog stanja glazbene prakse otvorit će se mogućnosti za bolji uvid u metode rada kao i za profesionalno usavršavanje i daljnji stručni razvoj te poboljšanje obrazovanja budućih nastavnika glazbe.</p>
Sažetak na engleskom/njemačkom jeziku (za one koji žele da im se odobri pisanje disertacije na stranom jeziku - maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)	<p>There is a need for more detailed music and pedagogical elaboration in the practice of teaching students theoretical music subjects. For several years it has been demonstrated that educators of these subjects are applying out-dated teaching concepts which do not allow transfer of relevant musical conduct. Persistent work in developing pedagogical and technical competencies is the component that provides educators with the possibilities of scientific repositioning of theoretical music subjects and theoretical judgement of teaching practices.</p> <p>This research will attempt to establish educators' pedagogical and professional competencies of theoretical music subjects in primary and secondary music schools as well as to provide insight to current practices in the educational system. It will attempt to establish methods, means, work modes, teaching organization, and how the teaching process is lead. In addition, it will examine the relationship between pedagogical and professional competencies and practical teaching conduct of theoretical music subjects.</p> <p>Determining the actual state of music education application will open the possibility for better insight into work methods as well as professional development and further technical growth. Ultimately, this will significantly improve educating future music teachers.</p>

Uvod (maksimalno 2000 znakova s praznim mjestima)

Osnovne i srednje glazbene škole te visoko školstvo u Republici Hrvatskoj dio su općeobrazovnog sustava koji finansira država, omogućujući tako besplatno glazbeno školovanje. Taj sustav djeluje još iz vremena socijalizma. U većini europskih zemalja i Americi takvih javnih škola nema, pa se jedino putem privatne nastave može stići profesionalna glazbena obrazovanja. Glazbene škole imaju Njemačka i Austrija, uz još neke zapadnoeuropejske zemlje, no budući da ne spadaju u obvezatni državni sustav, ne nude besplatnu nastavu. Osim pitanja financiranja, ono što se razlikuje u usporedbi s Hrvatskom, jest namjena škola. U spomenutim zemljama glazbene škole nemaju namjeru školovati profesionalne glazbenike, već ljubitelje glazbe koji će se amaterski baviti glazbom. Učenik uči samo instrument, no daje mu se mogućnost pohađanja i drugih predmeta, ali oni nisu obvezni. Za razliku od tog slobodnog ustroja, u hrvatskim se školama učenike tretira kao buduće profesionalne glazbenike. Nastava je koncipirana tako da se uz učenje instrumenta moraju pohađati i ostali obvezatni predmeti, poput solfeggia, zbara ili orkestra u osnovnoj školi, te harmonije, kontrapunkta, povijesti glazbe, dirigiranja i niza ostalih tzv. teorijskih predmeta u srednjoj školi. Cijeli sustav uređen je tako da osnovna škola priprema za srednju, a srednja za akademiju, pa se tek završetkom studija dobiva zaokruženo glazbeno obrazovanje. Učenicima sa završenom samo osnovnom ili srednjom školom, bez akademskog stupnja, takva organizacija nastave ne daje mogućnost cijeloglazbenog obrazovanja.

Kad su u pitanju teorijski glazbeni predmeti u srednjoj školi i na visokom stupnju, glazbeni pedagozi suočeni su s problematikom vezanom uz njihovu pedagošku razradu. Iako su djelomično glazbenopedagoški elaborirani, ti se predmeti još uvijek zasnivaju na zastarjelim konceptima učenja. Razvoj pedagoških i stručnih kompetencija nastavnika omogućit će teorijsko promišljanje glazbene prakse te znanstveno zasnivanje teorijskih predmeta.

Pregled dosadašnjih istraživanja (maksimalno 5000 znakova s praznim mjestima)

Uvidom u stranu i domaću literaturu o pojmu kompetencije vidljivi su različiti stavovi među znanstvenicima. Službeno ili *mainstream* stajalište zagovara kompetencijski pristup obrazovanju (nastavnika) te preporuke međunarodne i domaće obrazovne politike (Ćatić, 2012). Drugo, proturječno gledište kritizira suvremene reformske zahtjeve za obrazovanjem usmjerenim na razvoj kompetencija, a razlog tomu je prenošenje ekonomskih načela na odgoj i obrazovanje te usmjerenje na krajnji proizvod, standarde i vanjsku evaluaciju kojom država kontrolira učinkovitost obrazovanja (Ćatić, 2012). Ćatić (2012) smatra da bi široko određivanje pojma kompetencija, odnosno holistički pristup kompetenciji te stavljanje većeg naglaska na obrazovanje za demokratsko građanstvo i međukulturalno razumijevanje moglo biti rješenje za pomirenje dvaju udaljenih stajališta. Previšić (2007) ističe da pedagogija mora na vrijeme integrirati sadržaj permanentnog razvoja čovjekovih potencijala i formiranja novih kompetencija u sustav cjeloživotnog obrazovanja kao svoju primarnu zadaću i trajnu kategoriju. Izrada kurikuluma kompetencija omogućuje pokretanje i ostvarenje procesa usavršavanja kojim se predviđa osposobljavanje u funkciji općih ciljeva školskog

kurikuluma (Jurić, 2007). Jurčić (2012) izdvaja pet područja pedagoške kompetentnosti za uspješan rad nastavnika. To su: *metodologija izgradnje kurikuluma nastave, organizacija i vođenje odgojno-obrazovnog procesa, oblikovanje razrednog ozračja, utvrđivanje učenikova postignuća u školi te izgradnja modela odgojnog partnerstva s roditeljima.*

Glazbena pedagogija kao znanstvena disciplina nastala je u Njemačkoj u 19. stoljeću, a glazbenopedagoško istraživanje uspostavljeno je još dvadesetih i tridesetih godina 20. stoljeća. Hrvatska je, kao i neke druge europske zemlje, poput Francuske, Italije, Nizozemske i Engleske, na području razvoja glazbene pedagogije u znatnom zaostatku za Njemačkom. U Hrvatskoj se glazbena pedagogija počela razvijati 1950., a 1951. godine započelo je obrazovanje nastavnika teorijskih glazbenih predmeta i nastavnika glazbe za osnovne škole na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Tijekom godina su se otvarali i drugi studiji. Naziv odsjeka za glazbenu pedagogiju dobio je studij za obrazovanje nastavnika 2005. godine uvođenjem bolonjskog sustava.

Nastava tzv. teorijskih predmeta u glazbenim školama i na visokom stupnju je onaj dio učenja koji se ne odnosi na usvajanje praktičnih izvođačkih vještina. Za razliku od nastave instrumenata i pjevanja koja je sasvim praktična pa i prakticistička nastava tzv. teorijskih predmeta ima odlike organiziranog, pedagoškog djelovanja (Rojko, 2014). Solfeggio, harmonija, kontrapunkt, glazbeni oblici, povijest glazbe i dirigiranje dio su glazbenoteorijskih predmeta koje su učenici i studenti svih odsjeka obvezni pohađati. Ti teorijski predmeti pomoćne su discipline kojima se znanje transferira na glazbene aktivnosti te unapređuju razumijevanje glazbe. Cilj im je, dakle, izvan njih samih. Nažalost neki od njih nemaju jasno postavljenog cilja i zadatka i to podjednako na srednjoškolskom i akademskom stupnju.

Harmonija i kontrapunkt predmeti su kojima je potrebna detaljnija glazbenopedagoška razrada. Već dugi niz godina metodika tih predmeta zasniva se na zastarjelim konceptima učenja koji su ih sasvim otudili od glazbe. Nedovoljnim promišljanjem ciljeva i zadataka učenje harmonije i kontrapunkta svelo se na *nauk o harmoniji*, odnosno, *kontrapunktu*, koji se iscrpljuje u samome sebi (Rojko, 2012). Predavački oblik u kojem učitelj predaje, diktira i ispravlja zadatke ne omogućava transfer na relevantna glazbena ponašanja (Rojko, 2012). Nastavni je sadržaj toliko formaliziran da se čini da je jedini cilj učenja ovih predmeta taj da bi se to isto moglo podučavati druge (Rojko, 2012). Relevantne metodičke literature na hrvatskom jeziku gotovo da nema, a nekoliko priručnika koji preostaju nastavnicima ne pružaju značajne upute i napomene u pogledu sadržaja, strukture, cilja i zadatka (Rojko, 1998). Solfeggio, iako pedagoški temeljiti elaboriran od harmonije i kontrapunkta, također zahtijeva glazbenopedagošku razradu, posebice u pogledu nastavnog sadržaja i strategija poučavanja. Teorijskim glazbenim predmetima potrebna je promjena, kao i poboljšanje obrazovanja budućih glazbenih pedagoga i razvoja njihovih pedagoških kompetencija.

Cilj i hipoteze istraživanja (maksimalno 700 znakova s praznim mjestima)

U skladu sa spoznjama o problemu istraživanja postavljena su dva opća cilja rada:

1. Utvrditi pedagoške i stručne kompetencije nastavnika teorijskih glazbenih predmeta u osnovnoj i srednjoj glazbenoj školi.
2. Ispitati realno stanje praktičnog izvođenja nastave glazbenoteorijskih predmeta.

Polazi se od dvije hipoteze:

1. Nastavnici teorijskih glazbenih predmeta nisu dovoljno pedagoški ni stručno kompetentni odnosno glazbeno osposobljeni za izvođenje nastave glazbenoteorijskih predmeta.
2. Nastavnici teorijskih glazbenih predmeta glazbeno su osposobljeni za izvođenje nastave glazbenoteorijskih predmeta, ali nemaju dovoljno pedagoških kompetencija.

Korpus i metodologija istraživanja (maksimalno 6500 znakova s praznim mjestima)

Istraživački će se rad podijeliti na teorijski i empirijski dio. U prvom, teorijskom dijelu, deskriptivnom analizom nastavnih planova i programa predškolskog i osnovnog obrazovanja za glazbene i plesne škole, nastavnih planova i programa za srednje glazbene i plesne škole te školskog kurikuluma jedne glazbene škole iz Osječko-baranjske županije kao oglednog primjerka ustanovit će se sadržajna struktura plana i programa te kurikuluma teorijskih glazbenih predmeta osnovnih i srednjih glazbenih škola.

Drugi dio činit će empirijska istraživanja u kojima će se prikupiti podaci iz neposrednog odgojno-obrazovnog rada nastavnika teorijskih glazbenih predmeta u osnovnim i srednjim glazbenim školama. Nastavnicima će biti ponuđeni strukturirani anketni upitnici s pitanjima višestrukog izbora, pitanjima otvorenog tipa i skalama procjene putem kojih će se prikupiti informacije o pedagoškim i stručnim kompetencijama, metodama, sredstvima i oblicima rada te školskom i razrednom ozračju. Odabrani će uzorak nastavnika iskazati samoprocjenu vlastite nastave u pogledu organizacije nastave i vođenja nastavnog procesa, stila podučavanja, nastavnog sadržaja, cilja i metoda, razvoja vještine učenika, komunikacije s učenicima i vrednovanja njihovih postignuća. Nakon toga će se provesti polustrukturirani intervju pitanjima otvorenog tipa kako bi se omogućilo uočavanje veza između pedagoških i stručnih kompetencija i praktičnog izvođenja nastave teorijskih glazbenih predmeta.

Uslijedit će reduciranje i obrada podataka SPSS programom za statističku obradu podataka. Rezultati proizašli istraživanjem iznijet će se odgovarajućim statističkim pokazateljima i prikazati u grafičkom i tabličnom obliku. Prikaz dobivenih rezultata bit će usmjeren na utvrđivanje pedagoških i stručnih kompetencija nastavnika teorijskih glazbenih predmeta i usporedbu praktičnog izvođenja nastave glazbenoteorijskih predmeta.

Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (maksimalno 500 znakova s praznim mjestima)

Razmatranjem pedagoških i stručnih kompetencija nastavnika teorijskih glazbenih predmeta utvrdit će se mogućnosti za profesionalno usavršavanje zasnovano na načelima cjeloživotnog obrazovanja te za daljnji stručni razvoj i poboljšanje obrazovanja budućih nastavnika glazbe. Ispitivanjem stvarnog stanja glazbene prakse ustanovit će se mogućnosti elaboriranja metodike glazbenoteorijskih predmeta te poboljšanja organizacije, metoda rada, strategija učenja i vrednovanja procesa učenja. Spoznaje proizašle iz rezultata istraživanja pomoći će pri izradi plana i programa teorijskih glazbenih predmeta i razvoju osnovnih sastavnica kurikuluma.

Popis literature (maksimalno 15 referenci)

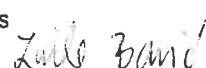
- Aróstegui, J. L. (2011) *Educating music teachers for the 21st century*. Educational futures: Rethinking theory and practice. Rotterdam: Sense Publishers.
- Ćatić, I. (2012) Kompetencije i kompetencijski pristup obrazovanju. *Pedagogijska istraživanja*, 9 (1-2), 175-189.
- European commission: education and culture (2005). Common European Principles for Teacher Competences and Qualifications.
(http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/publ/pdf/eqf/broch_en.pdf)
- Eurydice (2002) Key competences. A developing concept in general compulsory education Brussels: Eurydice European Unit
(<http://promitheas.iacm.forth.gr/icurriculum/Assets/Docs/Key%20Competences%20Eurydice.pdf>)
- Jurčić, M. (2012) *Pedagoške kompetencije suvremenog učitelja*. Zagreb: Recedo d.o.o.
- Key Competences for Lifelong Learning – European Reference Framework (2007). Luxembourg:Office for Official Publications of the European Communities.
(http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/publ/pdf/ll-learning/keycomp_en.pdf)
- Lončarić, D. i Pejić Papak, P. (2009). Profiliranje učiteljskih kompetencija. *Odgojne znanosti*, 11(2), 479-497.
- Nastavni planovi i programi predškolskog i osnovnog obrazovanja za glazbene škole i plesne škole. (2006) Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa. Zagreb: HDGPP.
- Nastavni planovi i programi za srednje glazbene i plesne škole. (2008) Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa. Zagreb.
- Previšić, V. (ur.) (2007) *Kurikulum: Teorije, metodologija, sadržaj, struktura*. Zagreb: Zavod za pedagogiju; Školska knjiga.
- Rojko, P. (2009) Obrazovanje učitelja glazbe u svjetlu današnjih i budućih promjena u glazbenom obrazovanju. U: Vidulin-Orbanić, S., ur. *Glazbena pedagogija u svjetlu sadašnjih i budućih promjena: Obrazovanje učitelja glazbe u svjetlu sadašnjih i budućih promjena u glazbenom obrazovanju*. Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Odjel za glazbu, 28-40.
- Rojko, P. (2012) *Glazbenopedagoške teme*. Zagreb: Jakša Zlatar.
- Rojko, P. (2012) *Psihološke osnove intonacije i ritma*. Zagreb: Muzička akademija.
- Rojko, P. (2014) Položaj i stanje hrvatske glazbene pedagogije danas, zapravo: varijacija na temu (glazbeni) umjetnik kao pedagog ... *Tonovi*, 64, 79-91.
- Rychen & Salganik (2005) *The Definition and Selection of key Competences*, Executive Summary (<http://www.oecd.org/dataoecd/47/61/35070367.pdf>)

IZJAVA

Izjavljujem da nisam prijavila/o temu doktorske disertacije (s istovjetnom temom) ni na jednom drugom sveučilištu.

U Osijeku, 24. rujna 2015.

Potpis

Napomena